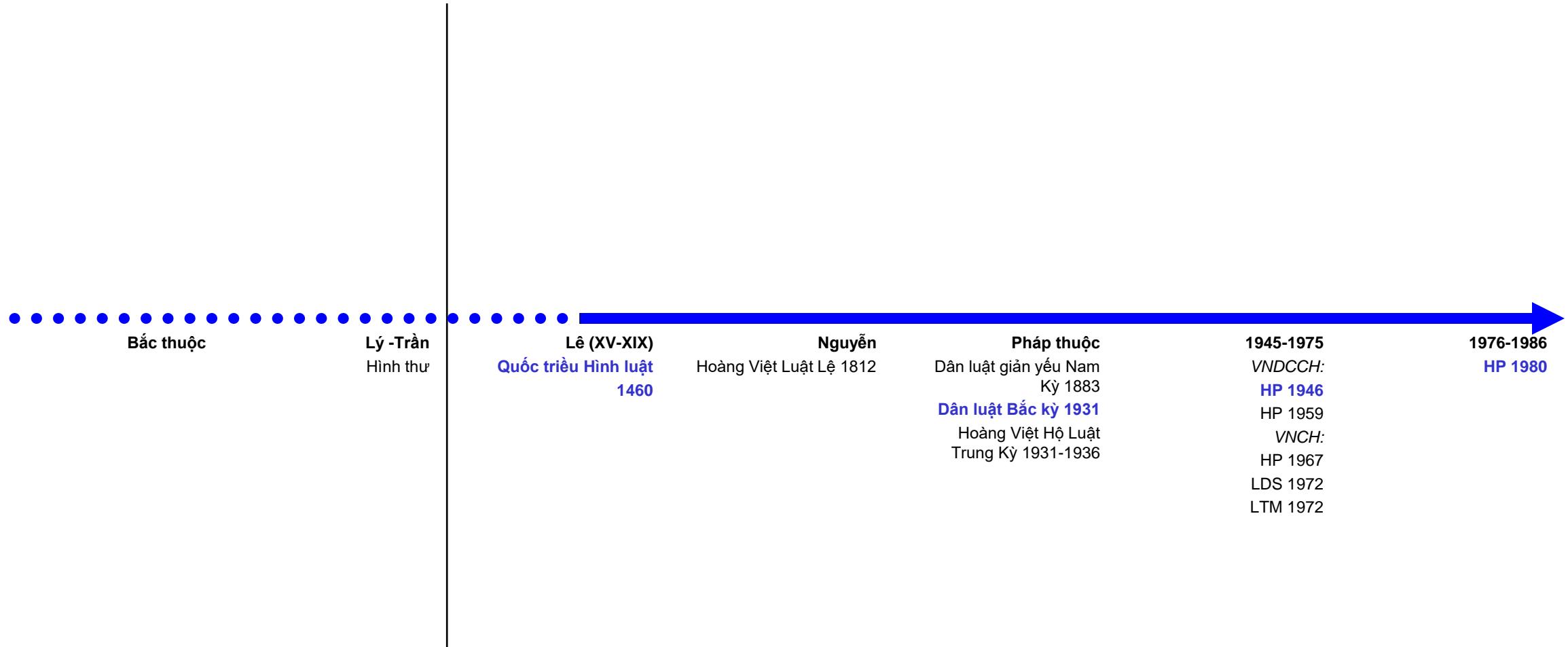

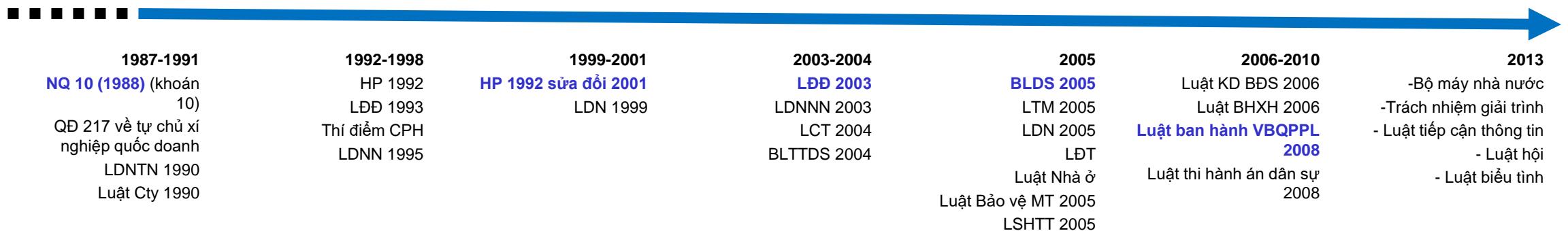
Pháp luật: Khái niệm & Vai trò

L2: 24/10/2019

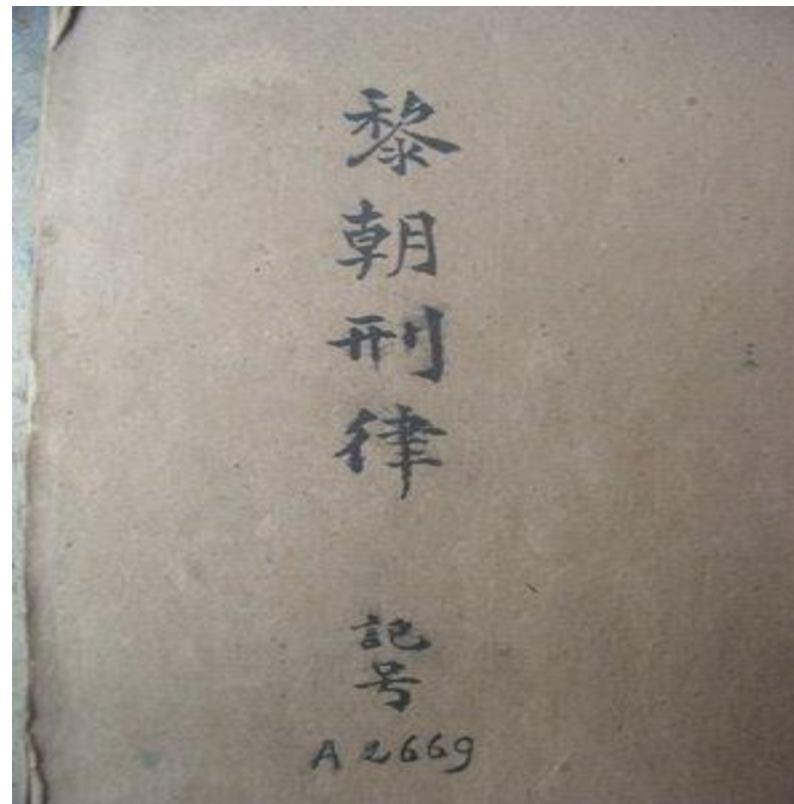
Thảo luận về bài đọc WDR 2007

Ứng dụng các kết luận của Bài đọc vào ví dụ ban hành LDN 1999

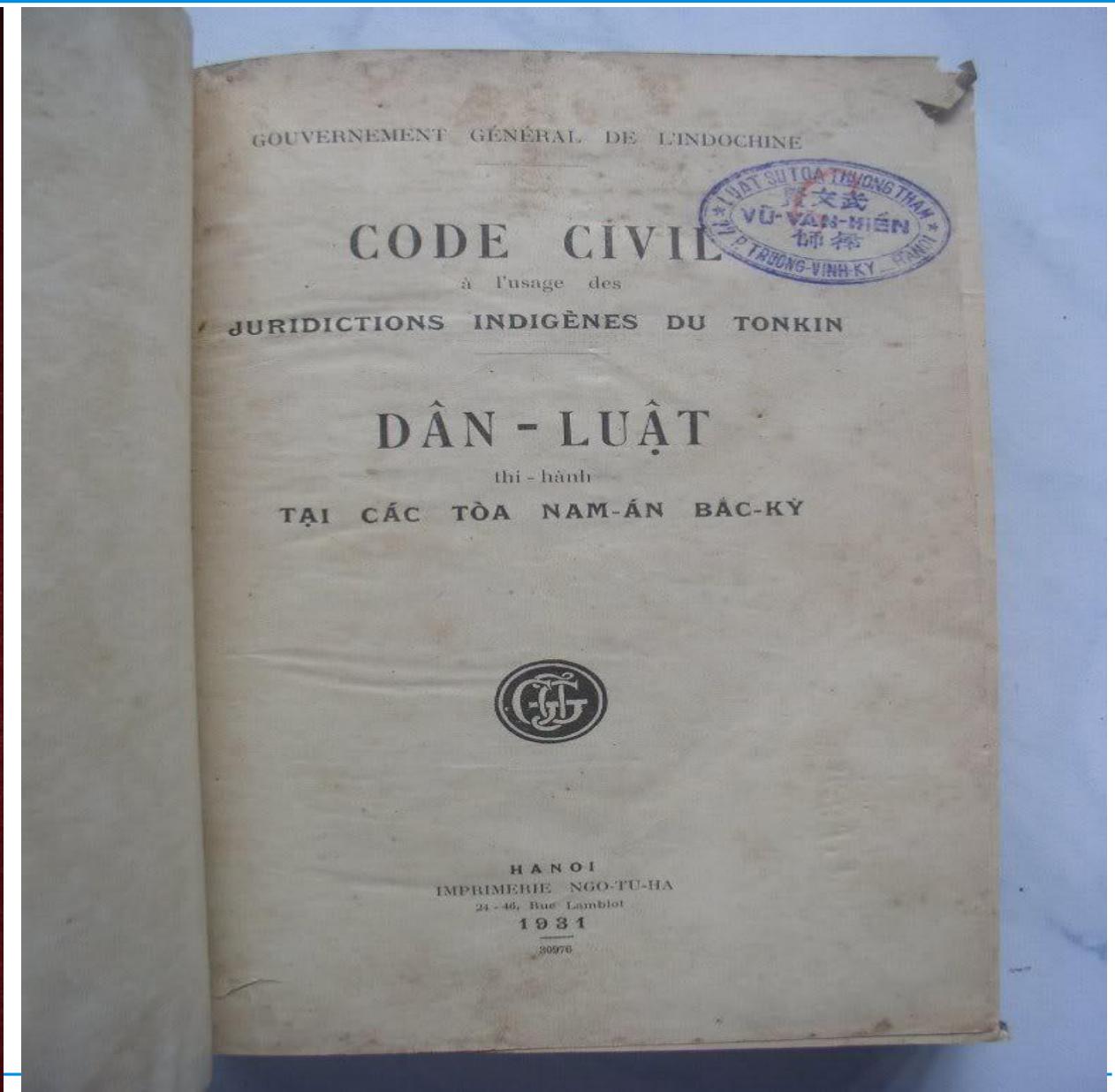
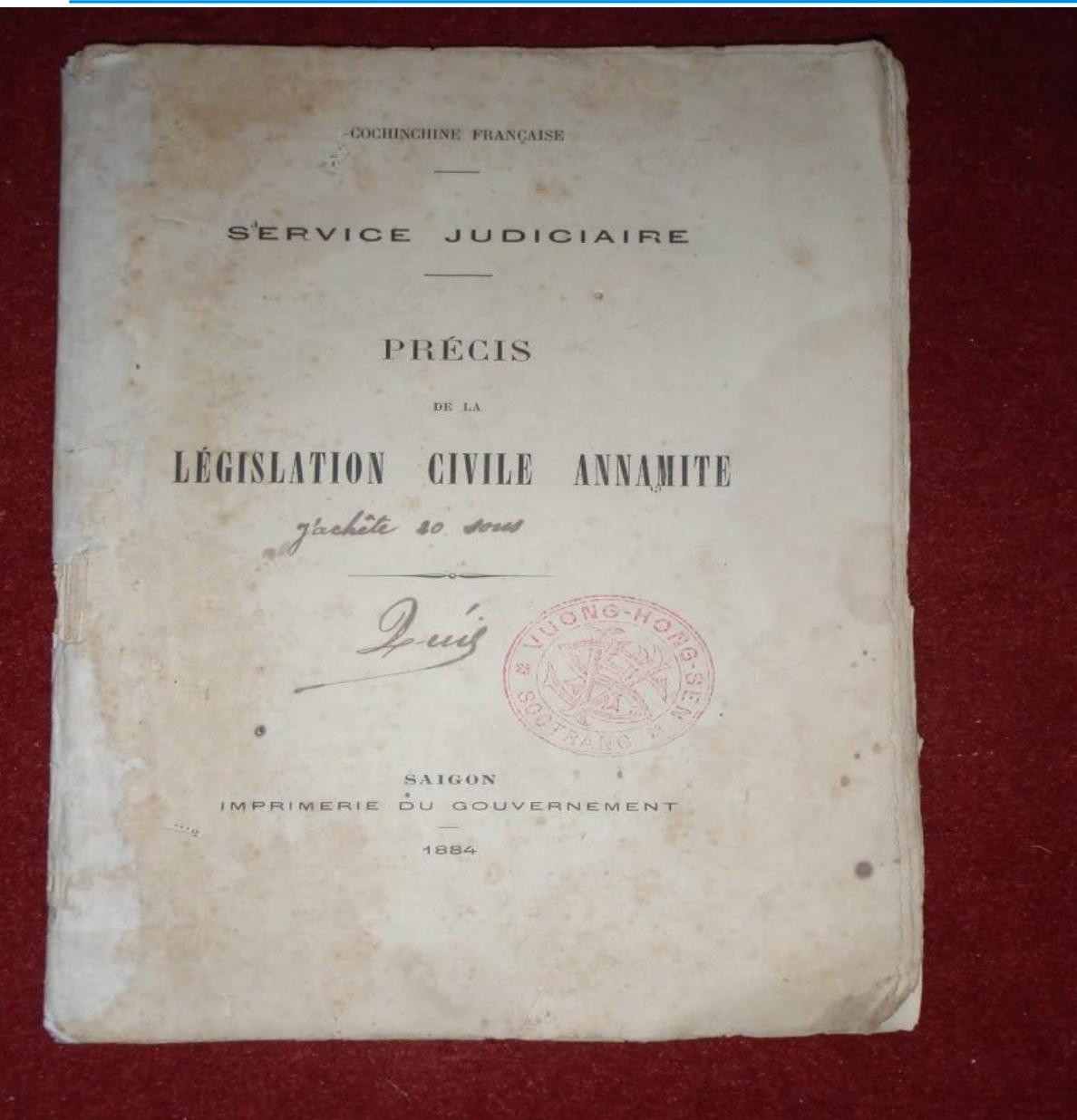
Một thoáng cổ luật: Văn hóa pháp luật Việt Nam

Lê Triều Hình Luật 1640

Hoàng Việt Luật Lệ 1812

HOÀNG-VIỆT TRUNG-KÝ HỘ-LUẬT

(QUYỂN I, II, III, IV và V)

1947

NHÀ IN VIỄN-ĐỆ
XUẤT

DƯ số 51 ngày 25 tháng 5 năm Bảo-Đại thứ 11

(13 - 7 - 36)

ĐẠI-NAM HOÀNG-ĐỀ :

Chiếu cù-lời phiến-tầu của Bộ-thần Bộ-Tư-Pháp đã do Thương
Thor Hội-Dồng và quý Khâm-Sứ Đại-thần ý hiệp;

Nay giáng DƯ như sau này:

Điều thứ nhất. — Kê-tự ngày hôm nay, chuẩn cho dem quyền
thứ nhất Bộ Luật Hộ định theo DƯ này ban bố khắp các địa
hạt x^e Trung-ký.

Điều thứ 2. — Bắt đầu từ ngày 19 tháng 11 năm Bảo-Đại thứ
11 (Premier janvier 1937) thời quyền Luật ấy sẽ dem ra thi hành.

Những thề-lệ trước, có điều nào trái với quyền luật này, thời
đều định dụng.

Điều thứ 3. — Nếu chưa có lệnh khác, thời quyền Luật
này chỉ thi hành đối với dân ta, còn những thô-dân nước ta
như là Chàm, Mường, Mọi, Mán, Thái, v. v., thời cứ giữ theo
tục lệ các thô-dân ấy.

KHẨM THỦ

Lấy cung và Tuyên án

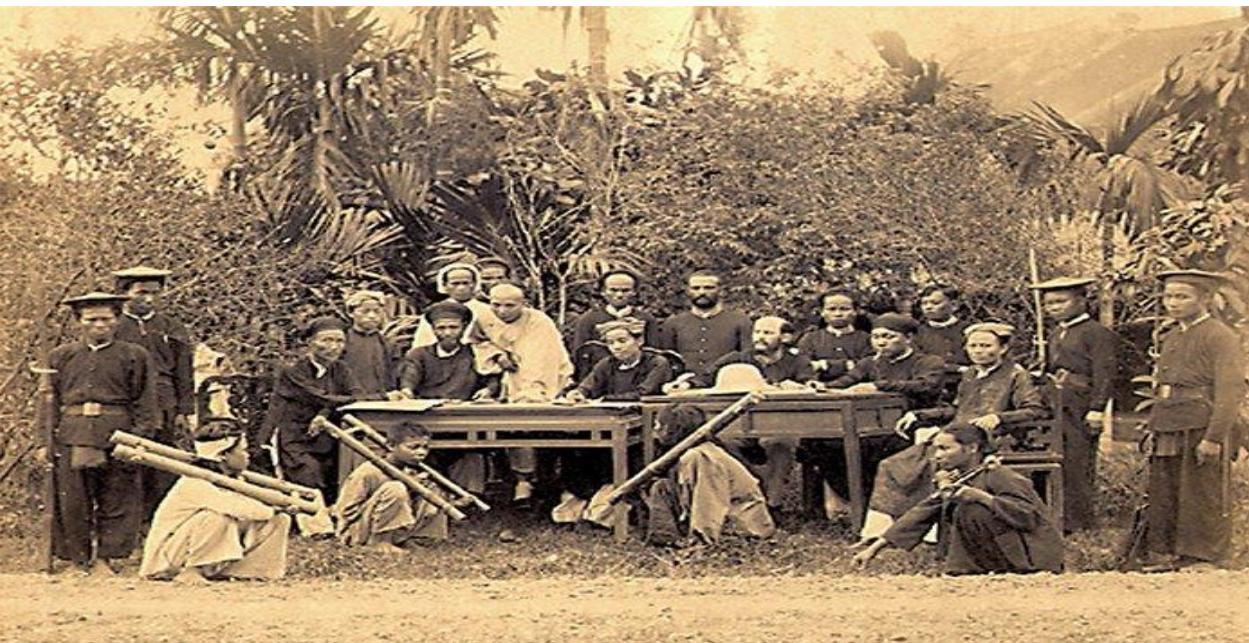
Ảnh tư liệu: Nguyễn Tân Lộc: http://nguyentl.free.fr/html/cadre_sommaire_vn.htm

Một thoáng cổ luật: Thi hành án

Ảnh tư liệu: Nguyễn Tấn Lộc: http://nguyentl.free.fr/html/cadre_sommaire_vn.htm

Một cơn mưa bụi: Di sản dân luật của người Pháp

Ảnh tư liệu: Nguyễn Tấn Lộc: http://nguyentl.free.fr/html/cadre_sommaire_vn.htm

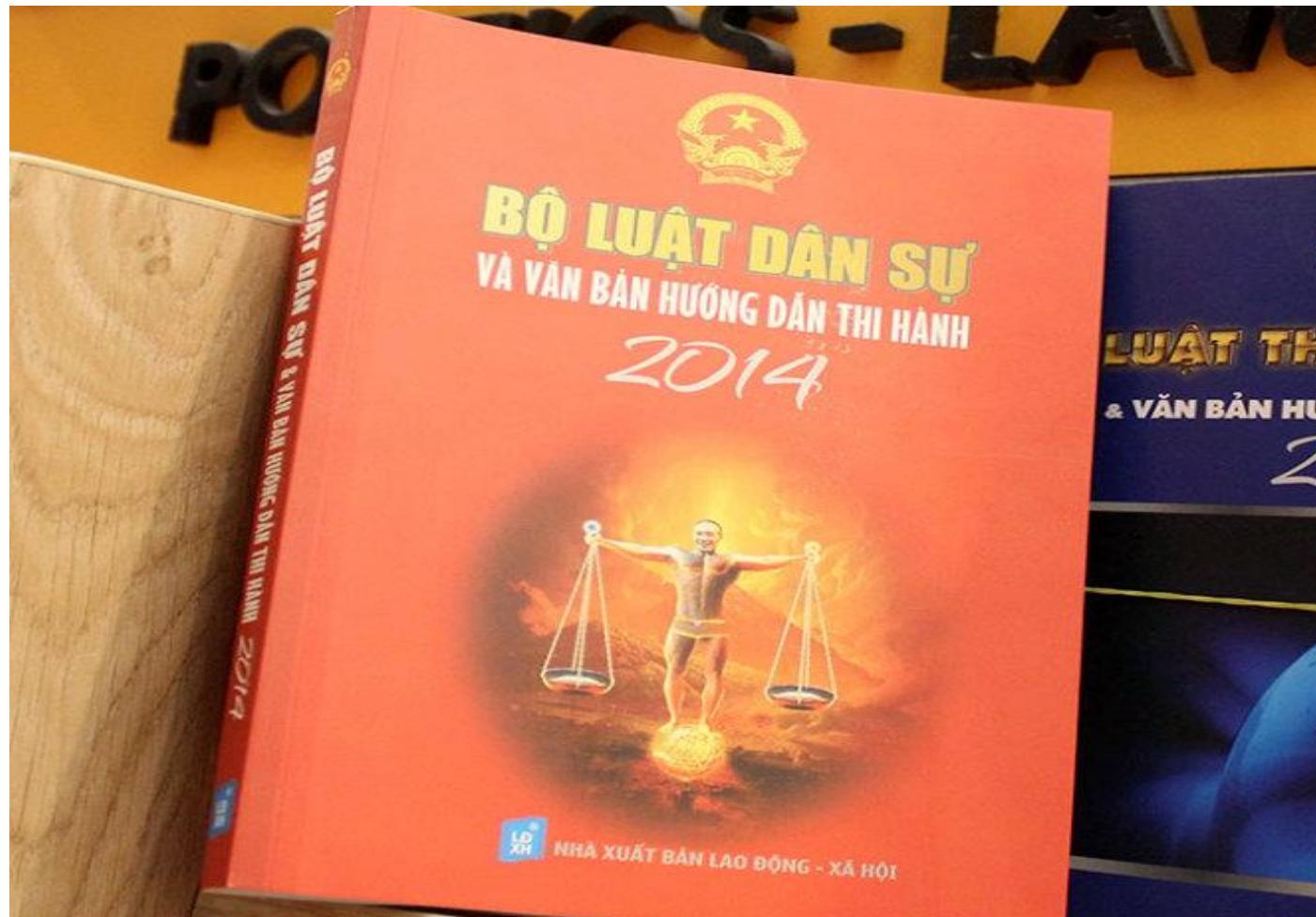
Ảnh tư liệu: Hồi ký Trần Văn Giàu: http://www.viet-studies.info/TranVanGiau/HoiKy_GioiThieu.htm
Hồi ký Nguyễn Mạnh Tường: http://www.viet-studies.info/NMTuong/NMTuong_HoiKy.htm

**Phán quan
1885**

Phán
quan
1915

Pháp luật là gì?

- ❖ Xem xét từ góc độ hệ thống quy phạm
  - Legal dogmatism => chủ nghĩa quy phạm => Luật thực định de lege lata
- ❖ Xem xét từ góc độ một thể chế duy trì xã hội ổn định và phát triển
  - Các khuôn mẫu ứng xử được lặp lại, duy trì lâu dài
  - Các thiết chế thực thi
- ❖ Xem xét từ góc độ một dịch vụ công mà nhà nước phải cung cấp (luật pháp và trị an)

Bản chất pháp luật

- ❖ Tùy theo hệ nhận thức (paradigm)
  - Thần quyền, luật tự nhiên
  - Khế ước xã hội, pháp luật thực chứng
  - Tính giai cấp, Marxist, Luật học phê phán
- ❖ Các tương quan quyền lực đổi thay nhanh
  - Tập quyền và phân quyền
  - Chuyển đổi từ nhân trị sang chế độ pháp quyền

Giải thích khái niệm

- ❖ Nhân trị, Pháp trị => (Nội Nho Ngoại Pháp)
- ❖ Pháp chế XHCN =>
- ❖ Chế độ pháp quyền (Rule of law)
- ❖ Nguồn luật => quyền giải thích pháp luật => từ luật thê tục tới luật tự nhiên
  - Văn bản pháp luật (luật viết, luật thành văn)
  - Án lệ (thông luật, tiền lệ pháp)
  - Tập quán (tập quán pháp)
  - Học thuyết, lẽ công bằng (cảm nhận công lý)

Tư duy luật học

- ❖ Lập pháp, hành pháp và tư pháp
- ❖ Quan hệ pháp luật
- ❖ Chủ thể, địa vị pháp lý => [người]
- ❖ Khách thể => [quyền và nghĩa vụ]
- ❖ Tư duy khái quát hóa cao độ khi lập pháp
- ❖ Tư duy diễn giải khi áp dụng

Chức năng của pháp luật

- ❖ Các chức năng xã hội chung:
  - Định chuẩn ứng xử, tạo ra thói quen
  - Làm cho hành xử của người khác có thể dự báo trước được
  - Xác lập nghĩa vụ và quyền của các cá thể
  - Tạo nên giá trị, liên kết nhóm
- ❖ Chức năng gắn với chính sách của nhà nước